

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2025թ. վականի ընթացքում Վայոց ձոր մարզի գյուղատնտեսության
և շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտում
կատարված աշխատանքների վերաբերյալ

2025 թվականին մարզում կատարված ցանքերը

Ընդամենը ցանքեր՝

3099,4հա/190,6հա պակաս 2024թ համեմատ

որից՝ հացահատիկ և հատիկաընդեղեն - 1422,7հա/ 100հա- պակաս

բանջար բուստանային մշակաբույսեր - 192,6հա/ 39,9հա պակաս

կարտոֆիլ - 65,2հա/ 20,1 հա պակաս

կերային մշակաբույսեր - 1409,2հա/ 30,2հա պակաս

տեխնիկական մշակաբույսեր - 9,9հա/ 0,1 հա, պակաս

ս/թ 2025թ արտադրվել է՝

հացահատիկ և հատիկաընդեղեն մշակաբույսեր 2163 տոննա

բանջար բուստանային մշակաբույսեր - 2234,5 տոննա /1235տ պակաս

կարտոֆիլ - 831,8 տոննա /1963,2տ պակաս

կերային մշակաբույսեր - 16927 տոննա/4231տ պակաս

պտուղ հատապտուղ - 4635,2 տոննա/1291տ պակաս

խաղող - 5588,6 տոննա/96տ պակաս

Արտադրվել է 5588,6 տոննա խաղող, որից 4006.8 տոննա մթերվել է: ՀՀ

կառավարության կողմից կատարվել է Արենի տեսակի խաղողի մթերման

սուբսիդավորում՝ 1կգ-ի համար 70 դրամով : 1581.8 տոննա խաղող օգտագործվել է

սեփական կարիքների համար:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2025 թ. մարտի 27-ի N 356-L

որոշմամբ հաստատված «Բուսաբուծության աջակցության 2025 թվականի» ծրագրի

շրջանակներում՝ 140 շահառու կատարել է 270,39 հա հացահատիկային և կերային

մշակաբույսերի ցանք: Կառավարության կողմից սուբսիդավորվել է 20 549 000 ՀՀ դրամ:

Նույն ծրագրով 157 շահառուներ կատարել են աշնանացան հացահատիկային

մշակաբույսերի 266.2 հա ցանք, կառավարության կողմից կսուբսիդավորվի 21 296 320

ՀՀ դրամ գումար:

Վարչության անմիջական վերահսկողությամբ անասնաբուժական ծառայությունների կողմից պետ. պատվերով նախատեսված անասնաբուժական ախտորոշիչ և կանխարգելիչ միջոցառումները իրականացվել են պատշաճ կերպով:

Իրականացվել են հետևյալ միջոցառումները.

1. բրուցելյոզ խ. ե. կ, 11727գ
2. բրուցելյոզ մ. ե. կ. 10269գ
3. լեյկոզ խ. ե. կ. 628գ
4. տուբերկուլինիզացիա 97գ
5. մաշկաբորբ խ. ե. կ 5281գ
6. սիբիրախտ խ. ե. կ 21794գ
7. սիբիրախտ ծիերի 814գ
8. Դաբադ խ. ե. կ 74492գ
9. դաբադ մ. ե. կ 13545գ
10. Էմկար խ. ե. կ 24415գ
11. Ծաղիկ մ. ե. կ 3517գ

Վարչության կողմից բնակավայրերում ուսումնասիրվել և գնահատվել է արտակարգ իրավիճակների հետևանքով ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց հասցված վնասների չափը.

- Վայրի և գիշատիչ կենդանիների, մասնավորապես արջի կողմից մարզի համայնքներում և բնակավայրերում հասցված վնասի չափը 2025 թվականին կազմել է մոտ 11 334 100 ՀՀ դրամ:
- Բույսերի պաշտպանության ծրագրով մարզին անվճար տրամադրվել է 69,6լ «Բրոմոցիդ ֆլուիդ» մկնասպան թունանյութը, որը բաշխվել է մարզի Եղեգնաձոր, Արենի, Եղեգիս, Վայք և Զերմուկ համայնքներին՝ 870 հեկտար վարակված վարելահողերի վրա կրծողների դեմ քիմիական պայքար կազմակերպելու համար:
- **Ոռոգման սեզոնին <<Եղեգնաձոր>> ԶՕ ընկերության կողմից ջրատուքը կազմել** 11 235 200մ³, հասույթը կազմել է 123 587 660 ՀՀ դրամ, գանձվել է 126 734 300ՀՀ դրամ կամ 102.5% :

- Ջրային պետական կոմիտեի կողմից Ռինդ-Արենի ջրատարի 300 մետրը փոխարինվել է երկաթյա խողովակներով, ծրագրի արժեքը կազմել է 29 000 000 ՀՀ դրամ:

Գետափ –Եղեգնաձոր ջրանցքի 198 մետրը փոխարինվել է կիսախողովակներով, ևս 462 մետրի փոխարինման աշխատանքները ընթացքի մեջ են, ծրագրի ընդհանուր արժեքը կազմում է 33 260 000 ՀՀ դրամ է :

Սուբվենցիոն ծրագրերով իրականացվել է ,

«Արենի համայնքի Արփի բնակավայրում 940 գծմ ոռոգման ջրի ներքին ցանցի կառուցում» ծրագրի գումարը՝ կազմել է 17 450 000 ՀՀ դրամ :

3. «Եղեգիս համայնքի Քարագլուխ, Արտաբույնք, Գողթանիկ, Սալի, Աղնջաձոր, Հորբատեղ, Հորս և Թառաթումբ բնակավայրերի ոռոգման առուների կառուցում»

Ընդհանուր գումարը՝ **93 000 005 901 ՀՀ դրամ,**

Ծրագրի վերջնարդյունքում կվերանորոգվեն Քարագլուխ բնակավայրում՝ 210 գծմ, Արտաբույնք բնակավայրում՝ 252 գծմ, Գողթանիկ բնակավայրում՝ 612,20գծմ, Սալի բնակավայրում՝ 200 գծմ, Աղնջաձոր բնակավայրում՝ 250գծմ, Հորբատեղ բնակավայրում՝ 200 գծմ, Հորս բնակավայրում՝ 200 գծմ և Թառաթումբ բնակավայրում՝ 295 գծմ ոռոգման առուներ:

Վարչության կողմից այցելություններ են կատարվել Արենի, Եղեգիս ,Եղեգնաձոր, Վայք, Ջերմուկ համայնքների բնակավայրեր, քննարկվել են գյուղատնտեսության ոլորտի վերաբերյալ բոլոր հիմնախնդիրները, ներկայացվել են գյուղատնտեսության ոլորտի պետական օժանդակության ծրագրերը:

ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

- Սիգի ձվադրման ժամանակահատվածում (2025թ. հունվարի 1-20-ը և նոյեմբերի 21-ից 2026թ. փետրվարի 1-ը) իրականացվող համատեղ միջոցառումների շրջանակներում սիգի ապօրինի տեղափոխումը և վաճառքը կանխելու նպատակով կատարվել են համատեղ և անհատական շրջայցեր և 10-օրյա պարբերականությամբ կատարված աշխատանքների վերաբերյալ հաշվետվություն ներկայացրել ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն:

Աշխատանքներն ընթացքի մեջ են:

- ՀՀ Վայոց ձորի մարզպետի 2025 թվականի փետրվարի 5-ի N 25-Ա որոշմամբ ստեղծված աշխատանքային խմբի անդամների հետ միասին իրականացրել ենք այցելություններ մարզի համայնքներում (բնակավայրում) գործող 14 քարի արտադրամասեր՝ քարի վերամշակմամբ զբաղվող տնտեսավարող կազմակերպությունների բնապահպանական օրենսդրության նորմերի պահպանման ու կատարման նկատմամբ ուսումնասիրություններ իրականացնելու նպատակով (ՇՄԱԳ): Այցելությունների վերաբերյալ կազմվել է հաշվետվություն և ներկայացվել մարզպետի աշխատակազմի գլխավոր քարտուղարին:

Այցելություններ է իրականացվել Եղեգնաձոր և Եղեգիս համայնքների Գետափ և Քարագլուխ բնակավայրեր՝ կրթահամալիրների կառուցման տարածքներում կատարվել է ՇՄԱԳ փորձաքննության:

ՀՀ Վայոց ձորի մարզպետի հանձնարարությամբ ուսումնասիրվել է մարզում հանքարդյունաբերությամբ զբաղվող սյուբեկտների գործունեությունը և կատարվել ՇՄԱԳ փորձաքննություն:

Ցանկում ընդգրկված են եղել 15 հանքարդյունաբերող՝ որոնք զբաղվում են հետևյալ գործունեությամբ՝ քվարցիտների, քարերի, հրաբխային ավազի, ավազակոպճային խառնուրդի, ինչպես նաև բազմամետաղ հանքարդյունաբերությամբ (ԶԻԷՆԷ Գոլդ Մայնինգ ՍՊԸ՝ Զառիթափ բնակավայր, Սոֆի բինա ոսկու հանքարդյունաբերություն):

Ուսումնասիրությունների արդյունքների վերաբերյալ ներկայացվել է հաշվետվություն:

Մասնակցել ենք նաև Վայք համայնքի Զառիթափ և Ազատեկ բնակավայրերում <<Վայք գոլդ ռիսորսիս>> ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված Վայք համայնքի Ազատեկի ոսկի-բազմամետաղային հանքավայրի վերագնահատողական երկրաբանահետախուզական աշխատանքների իրականացման վերաբերյալ հանրային քննարկումներին:

Քննարկվել է Վայք համայնքի Զառիթափ բնակավայր՝ «Ջիւմէն Գոլդ Մայնինգ» ՍՊԸ-ի կողմից Վայք համայնքի Զառիթափ բնակավայրի տարածքում նախատեսվող ոսկու կորզման հարստացուցիչ ֆաբրիկայի և պոչամբարների կառուցման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվությունը և տեղում իրականացվել է ՇՄԱԳ ուսումնասիրություն:

Բնության համաշխարհային հիմնադրամի կողմից Եղեգիս համայնքի Շատին բնակավայրում անվարձահատույց տրամադրվել է չորս էլեկտրական հովիվներ, որոնց ընդհանուր արժեքը կազմել է 690 000 ՀՀ դրամ: Եղեգիս համայնքում ստեղծվել է նաև էկոլոգիական ակումբներ:

Վայրի բնության և մշակութային արժեքների պահպանման հիմնադրամը (FPWC) Վայոց Ձորի մարզի Եղեգիս համայնքում իրականացվել է "Մեղմելով կլիմայի փոփոխությամբ պայմանավորված մարդ-վայրի կենդանի ահագնացող կոնֆլիկտը Հայաստանում" ծրագիրը, որին 150 մասնակիցներից, 30 մասնակցի տրամադրվել է 500 000 ական դրամի չափով մեղվաընտանիքներ և մեղվապահական գույք:

Վայրի բնության և մշակութային արժեքների պահպանման հիմնադրամը նվիրատվության հիմունքով Եղեգիս համայնքին տրամադրել է 15 էլ.հովիվ: Ծրագրի մեջ ներառված են 51 շահառուներ՝ 18 հա տնամերձ հողամաս:

Հիմնադրամի կողմից 2025 թվականին 80 հա տարածքի վրա հիմնվել է վայրի կաղնու, նշենու, տանձենու և խնձրենու 230 000 հատ ծառեր, ծրագրի արժեքը կազմել է 164 000 000 ՀՀ դրամ:

Գյուղատնտեսության և շրջակա միջավայրի պահպանության վարչության

պետ՝ Գեղամ Մարգարյան